

Steagul roșu

Ziar al Comitetului municipal Petroșani al P. C. R. și al Consiliului popular municipal provizoriu

ANUL XX
(XXV) NR. 5845

Duminică
11 august
1968

4 pagini
30 bani

CENTENARUL EXPLOATĂRII INDUSTRIALE A CĂRBUNELUI ÎN VALEA JIULUI

MINERITUL VĂII JIULUI LA VÎRSTA DE 100 DE ANI

Dr. Ing. ROMAN PETRU
director general al C.C.V.J.

UN SECOL DE MUNCĂ ȘI LUPTĂ

LAZĂR DAVID

prim-secretar al Comitetului municipal de partid,
președintele Consiliului popular municipal
Petroșani

Valea Jiului își sărbătorește Centenarul — 100 de ani de existență! Se împlineste un secol de când în depresiunea așezată la obârșile Jiului a început exploatarea industrială a cărbunelui, de când galeriile și puturile de extracție pătrund tot mai mult în adâncuri, spre bogăția straturilor de cărbune, Valea Jiului devenind un puternic centru minier. După un secol, un secol de muncă dură și luptă hotărâtă pentru o viață demnă, luminoasă a populației acestor locuri, Valea Jiului este cel mai mare bazin carbonifer al țării, principalul furnizor de cărbune energetic și cocsificabil al industriei noastre socialiste.

Noi, cei care trăim și muncim în această vale a cărbunelui, vedem în sărbătorirea Centenarului mineritului industrial o vie măturie a preluării pe care partidul și statul nostru socialist o acordă trecutului de luptă al minerilor împotriva exploatarea capitaliste, pentru libertate și pașă, o înaltă apreciere acordată muncii lor dirze prin care smulg bogățiile adâncurilor și le pun în slujba înfloririi patriei.

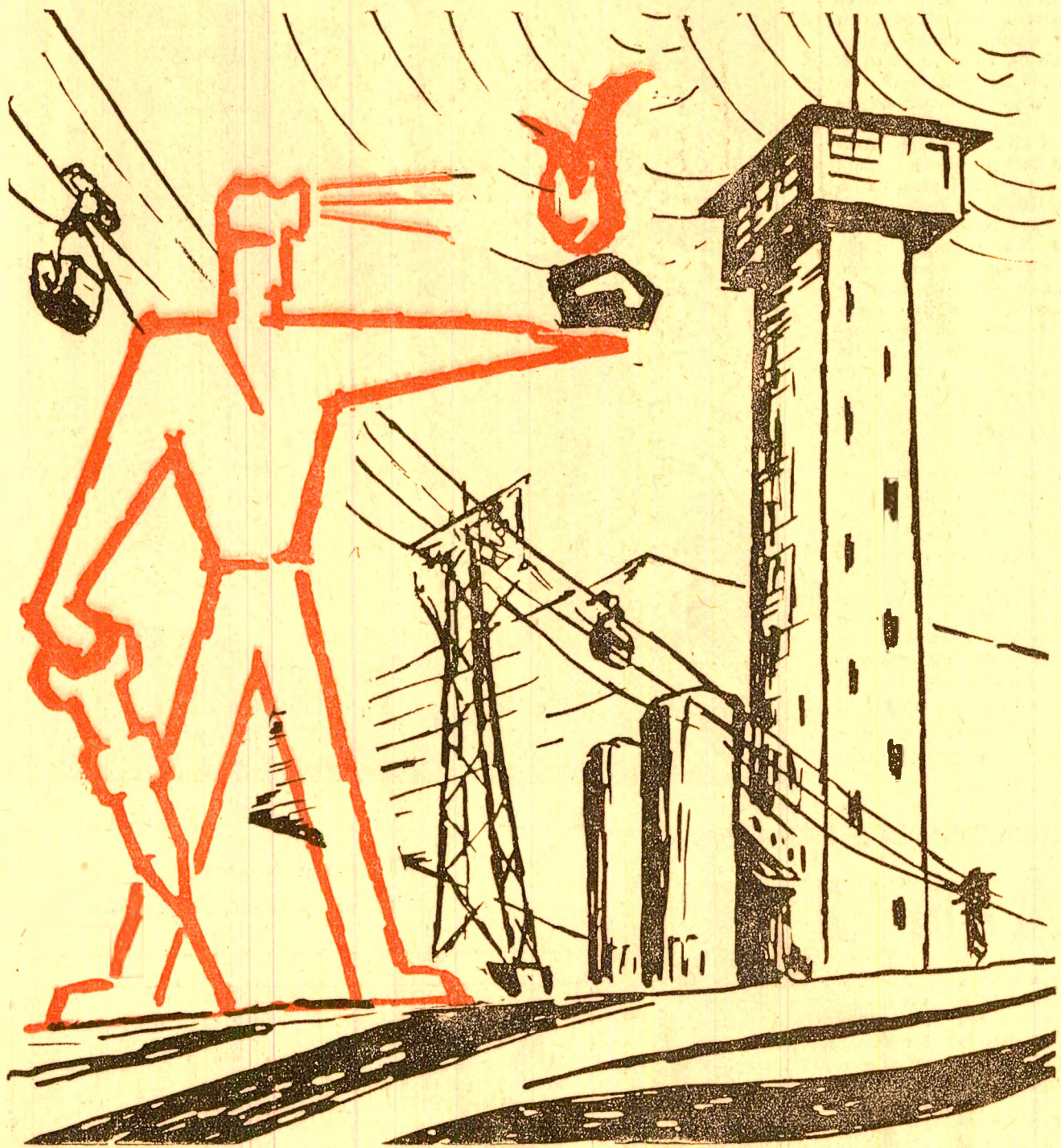
Constatăm cu mare bucurie că din acest secol de existență a industriei miniere în bazinul Petroșani, ultimii 24 de ani sînt cei mai rodnic, cei mai fructuoși. Sînt anii marilor înnoiri, ai marilor întemeieri, în care Valea Jiului și-a schimbat fundamental înălșarea.

Dezvoltarea minelor, cu marile transformări din adâncuri, a fost însoțită de schimbări fundamentale în peisajul social-cultural al Văii Jiului. Alături de marile obiective industriale, pe harta municipiului nostru au apărut orașe și cartiere noi, edificii pentru învățămînt, cultură și artă, pentru ocrotirea sănătății, pentru odihnă și sport care au transformat vechile așezări miniere, triste și cenușii, în orașe moderne, demne de muncă și viața nouă a minerilor.

În Valea Jiului, unde înainte de război predomină analfabetismul, a cunoscut în anii puterii populare o dezvoltare fără precedent învățămîntului de cultură generală și cel superior. Corespunzător unui trai civilizată, modern, s-a dezvoltat o puternică bază culturală. Minerii și familiile lor au la dispoziție un teatru de stat, o modernă casă de cultură, cluburi, cinematografe și un mare număr de biblioteci. În ceea ce privește dezvoltarea rețelei de ocrotire a sănătății, aproape că nu avem termene de comparație. Termen de comparație nu avem nici pentru creșterea nivelului de trai. De la o viață mizeră, plină de griji și nevoi, a asigurării zilei de mîine, minerii noștri s-au ridicat la un nivel de trai demn de perioada de înflorire și prosperitate a României de azi.

Iată, în mod cit se poate de succint, tabloul contemporan al Văii Jiului după un veac de exploatare industrială a cărbunelui, după 24 de ani de construcție socialistă. Marile transformări înnoitoare din adâncurile și de pe suprafața Văii Jiului au sporit an de an entuziasmul în muncă al colectivului exploatarea minieră. Răspunzînd grijii ce le-o poartă partidul și statul nostru socialist, minerii Văii Jiului au muncit și muncesc cu entuziasm pentru creșterea continuă a producției de cărbune, pentru înlăturarea măreilor sarcini puse de partid în fața industriei carbonifere. Minerii, și alături de ei energeticienii, constructorii, filatorii, muncitorii forestieri, toți oamenii muncii din Valea Jiului, întîmpină Centenarul cărbunelui cu succese deosebite. Aceste succese sînt o expresie a mulțumirii profunde, a recunoștinței noastre fierbinți față de conducerea partidului și statului pentru tot ceea ce reprezintă astăzi Valea Jiului, pentru mărețele întemeieri ce au avut loc și au loc în acest important bazin carbonifer.

Sărbătorirea Centenarului constituie pentru muncitorii, inginerii și tehnicienii minierei, pentru toți cei care muncim în acest mare bazin carbonifer al țării, un prilej de reafirmare a hotărîrii de a ne consacra toate eforturile, înțelegerea noastră capacitate valorificării marilor bogății ale adâncurilor Văii Jiului în interesul dezvoltării continue a României socialiste.

AVEM EROI. ȘI ÎNCĂ CE EROI!

Fragment din scenariul spectacolului festiv din 11 august 1968, de Al. ANDRÎŢOIU

E-un secol azi de luptă ne-nteruptă
Să scoatem vîlul negru de pe frunte!
Prin munte sună alt ecou de luptă,
E chiot larg de fericiri prin munte.
Partidul drag, partid adevărat,
Partidul Comunist e măreția.
Avem o patrie ce ne-a legat
Cu jurămînt
Se cheamă România.
Prin muntii care-n zare se deschid
Și prin cîmpia patriei mănoasă,
Există un asemenea partid
Care ne face viața mai frumoasă!

Există un asemenea partid
Care ne face viața mai frumoasă!
Stăți și-ascultați cum pulsul noii vremi
Tresare cu-nclintare către soare.
Sînt în vecini Bumbestii-Lăvezeni
Cu floarea tinereții voluntare!
Hei rup! Cu floarea țării cea mai floare!
Copii ai mei, în cîntecul noii ere,
Pe șantiere toți! Pe șantiere!
E romantismul nostru comunist,

E pulsul inimii mereu avidul.
Prin tot ce sînt și cuget și exist
Eu îmi urmez și îmi slăvesc partidul.
Partidul nostru Comunist! Partidul!
Minerii ai mei, toți zdraveni și toți buni,
Minerii frumoși și dragi ca primăvara,
Dați patriei mii tone de cărbuni,
Căci tot în voi nădejdea-și pune țara.
Istoria se reazămă pe voi.
Avem eroi. Și încă ce eroi!
Minerilor, — să mergeți totul strună!
Și la Galați același freacăț viu,
Același cîntec cu același ari.
De la Siret salutul către Jiu.
Și la Galați cîntăți sînt cărbunarii.
Orîndue mergeți pe harta României
E-un drum măreț din astăzi către mîine.
Cărbunii hrană sînt metalurgiei,
Cărbunii sînt pentru metale, pline.
Deci cîntec, cîntec vouă, fii ai mei,
Oțel călît mereu prin generații,
Călît prin muncă, luptă și fidel,
Pe frunte vă sărută azi Carpații.

ECOURI DIN GALERII ȘI ABATAJE

S-a împămîntenit la noi în Vale, ce Ziua minerului să fie întîmpinată cu realizări deosebite, care să ateste hărmicia, dăruirea de sine a minerilor în lupta cu adîncul, pentru

sporirea necontenită a rodului muncii, pentru creșterea producției de cărbune. Sporul muncii, al priceperii, a fost și de astă dată bogat.

Hărnicii minerii din Lupeni cîntesc sărbătorile de astăzi, cu 46 000 tone de cărbune date peste plan. La acest succes deosebit, o contribuție de seamă au adus-o brigăzile sectorului V, conduse de pricepății minerii Petre Constantin, Butnaru Victor și Caila Vasile, care, printr-o organizare superioară a procesului de producție, au reușit să realizeze un spor de peste 11 000 tone de cărbune.

În abatajele cameră a le minei Lonea, brigăzile conduse de Cozma Gheorghie și Birtul Clement se străduiesc să cu mult succes, să obțină rezultate din ce în ce mai bune. Frămîntările din abataje s-au concretizat în împliniri, randamentul trecînd granița celor 8 tone/pest.

Acestea sînt doar cîteva din realizările cu care minerii Văii Jiului întîmpină Ziua lor și Centenarul cărbunelui. Munca lor dirză a făcut să înșnească la lumină, o dată cu valorile fluvialului de diamante negre, zeci de recorduri. Hărnicia lor a dăruit sute și mii de împliniri.

În anul 1931, Vulcanul a fost îngropat în întineric. Exodul minerilor de aici, în acei ani de tristă amintire, n-a însemnat însă renunțarea la luptă.

O dată cu redeschiderea minei, în anul 1951, Vulcanul a fost readus la lumină.

De atunci, an de an, Vulcanul nou s-a înălțat tot mai frumos, tot mai strălucitor. Zeci de blocuri, lăcașuri de cultură, școli, magazine, au schimbat fața Vulcanului, astăzi un oraș în plină înflorire, cu peste 30 000 locuitori.

Cinstire vredniciei

Cu prilejul Zilei minerului și Centenarului exploatarea industrială a cărbunelui în Valea Jiului, printr-un decret al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, 305 de muncitori, ingineri, tehnicieni și funcționari ai Combinatului carbonifer Valea Jiului au fost distinși cu Ordinul Steaua Distincției Socialiste România clasa III-a, clasa IV-a, și a V-a, Ordinul Muncii clasa III-a și Medalia Muncii.

De asemenea, au fost distinși cu medalia „Meritul științific” 5 lucrători al Stației de cercetări pentru securitatea minieră din Petroșani.

(În ziarul nostru de marți, 13 august, vom publica lista cu cei care au primit ordine și medalii).

Să țesem cînt

Un cîntec dirz războate parcă peste timp. E corul celor care peste trei slerturi de veac visau lumina ce azi ne luminează drumul aducerilor aminte. „Cînd plini de pral cu pîși trudiți / leșim din mînd obosiți / Ne doare că-n lumina sa / Pămîntul ăne o lume rea”. O lume în care la 27 aprilie 1922 optzeci și doi de otăciuni s-au mai întors la casele lor, iar la 6 august 1929 nu numai stihiele naturii ci și gloantele și buionetele au devenit potrivnice celor ce-au ridicat deasupra capetelor lampa de minier luminînd un drum ce se preglătea spre țării.

toți acei ce aproape de un pătîr de secol au iăurit o altă lume, anînd prin bolta subterană noi lumini ce călăuzesc rodul adîncurilor pe drum drept spre ziua din care negura s-a risipit.

Să țesem cînt celor ce au săpat labirinturi lăd de slîșit în inimile munților ce uscund comori neprețuite. Să-i cîntăm pe acei ale căror trupuri și sullete au împrumutat în lupta din adîncuri țării rociilor răpuse în înclăștarea ce durează de un veac. Să-i însoțesc în drum acum și în toidcauna al nostru „BUN NOROC”.

Tiberiu KARPATIAN

R. S.

MINERITUL VĂII JIULUI LA VÎRSTA DE 100 DE ANI

(Urmare din pag. 1)

Au fost deschise la Uricani și Pa- roșeni mine noi. În prezent la Live- zeni și Bărbănteni s-au ființat alte mi- ne. Alături de suprafață și în sub- teran s-au aplicat soluții moderne, ceea ce a permis concentrarea pro- ducției, mecanizarea principalelor o- perării în subteran, asigurarea unor condiții de muncă mai bune și un grad de securitate ridicat.

Capacitatea de cărbune extrasă în bazin atinge în acest an peste 7 mi- lioane tone, de aproape trei ori mai mult ca în anul 1950. Ca rezultat al dezvoltării și concentrării, capa- citatea medie anuală a unei mine a crescut de la cea 600.000 tone, în anul 1950, la 1,1 milioane tone în acest an. În comparație cu anul 1950, producția din acest an a crescut cu 2,1 ori la mina Lupeni, de 1,4 ori la Aninoasa și de 3,4 ori la Lonea. La suprafața minelor s-au construit incinte noi care cuprind instalații de extracție moderne și complexe social-administrative bine utilitate.

O dată cu creșterea producției s-a realizat și o creștere substanțială a gradului de mecanizare, atât în subteran cât și la suprafață. În ab- ataje s-a introdus echipament modern de susținere și de transport, ceea ce a permis creșterea simțito- are a randamentelor. Datorită meca- nizatelor și introducerii procedeu- lor avansate, creșterea gradului de presărire al minerului, în acest an se realizează o productivitate de de- pășește de 2,3 ori nivelul atins în anul 1955. Ritmul mediu anual de creștere a randamentelor a fost de 6,4 la sută. Pentru modernizarea minelor vechi și a celor redeschise, pentru construcția de mine noi și dotarea lor cu utilaje și aparate necesare creșterii gradului de meca- nizare, statul socialist a alocat in- vestiții de 6,2 miliarde lei. Progra- mul vast de investiții realizat în bazinul nostru este un exemplu ră- zărit de aplicare în viață a poli- ticii clarvăzătoare a partidului no- stru pentru dezvoltarea multilaterală a economiei noastre.

Valea Jiului reprezintă principa- lul bazin carbonifer al țării, care asigură materia primă pentru uze- nele cocco-chimice și de semiconc,

combustibilul necesar termocentrale- lor, transportului feroviar și folosi- rii casnice. Fiind sursa principală de cărbune de calitate superioară, în cadrul programului general de dez- voltare a industriei noastre socia- liste se prevăd măsuri de dezvolt- are la capacitatea maximă a pro- ducției de cărbune în Valea Jiului. Prin atingerea capacității proiectate la toate minele aflate în prezent în funcțiune și prin darea în exploata- re a noulor mine de la Livezeni și Bărbănteni, prin punerea în exploa- tare a rezervelor la mina Uricani, anul producția de cărbune a bazi- nului va crește la 11-12 milioane tone anual. În acest scop se conti- nuă în ritm susținut programul de investiții, atât în subteran cât și la suprafața minelor. Pe lângă de- dezvoltarea minelor, localitățile Văii Jiului devin sub ochii noștri orașe moderne.

Sărbătorirea Zilei minerului și a Centenarului exploatarei industriale a cărbunelui în Valea Jiului consti- tute un omagiu adus trecutului de luptă al minerilor din acest bazin carbonifer, o cinste a muncii lor entuziaste de înfruntare a sarcini- lor trasate de partidul nostru.

În împlinirea sărbătorilor lor, co- lectivete de mineri, tehnicieni și in- jineri, sub conducerea organizațiilor de partid, au obținut succese im- portante în realizarea și depășirea sarcinilor de plan. La loc de frunte se situează colectivul minei Lupeni, cu o depășire a planului de produc- ție la zi de 46.000 tone cărbune. Rezultate bune au obținut și co- lectivetele exploatareilor Petrița, Lonea, Aninoasa și Uricani. Au depe- s- eforturi susținute pentru împlinirea cu succes a Zilei minerului și a

Centenarului, colectivele sectoarelor III și V de la Lonea, sectorul III de la mina Petrița, sectorul I de la mina Aninoasa, sectorul II de la mina Vulcan și sectorul V de la mina Lupeni. Ca rezultat al orga- nizării superioare a producției și a muncii, tot mai numeroase brigăzi obțin randamente înalte. Denumite de menționat sînt realizările brigăzilor conduse de minerii Cozma Gheorgh- e de la Lonea, cu o viteză de a- vansare de 204 ml pe lună în aba- taj cameră și o productivitate de 8,42 tone pe post; Rotaru Gheorgh- e de la mina Petrița cu o productivi- tate de 8,70 tone pe post; Nicoară Traian de la mina Aninoasa, cu o viteză de 242 metri în abataj cam- eră și o productivitate de 9,75 tone pe post; Jordan Gheorgh- e și Ni- coară Alexandru de la mina Vulcan, cu productivități de 8-9 tone pe post. În abatajele frontale, rezul- tate superioare obțin brigăzile con- duse de Petre Constantin de la mina Lupeni, Cătănă Vespasian de la mina Vulcan, Szabo Carol de la mina Petrița, Lebădiu Gheorgh- e de la mina Pașoeni și altele.

Astăzi, cînd trecem pragul celui de-al doilea secol de minerit in- dustrial, exprimăm mulțumiri parti- dului, care în fiecare etapă de dez- voltare a construcției socialiste din țara noastră a analizat cu compe- tență stadiul producției în Valea Jiului și a trasat jaloanele de dez- voltare pentru viitor. Ne afirmăm hotărîrea de a traduce în viață sar- cinile ce ne revin în realizarea pro- gramului de investiții, de creștere a producției de cărbune, a produc- tivității muncii și de ridicare pe o treaptă superioară a eficienței acti- vității economice.

„PIINEA NOASTRĂ”

Gravură de Nicolae Neagu — Vulcan

DIN TATĂ-N FIU

Omul coborîse numai a- tunci din colivia puțului, după un șut întreg, dar în vorbele lui domoale, ce se rostogoleau pe închelele, fie- care cu rostul și înțelesul ei, descifra însăși istoria. Istoria celei mai drize dintre profesioniști, a curajului în fa- ta asprilor stîncii, a confrun- țării drize cu singurătatea și înfurerii adîncurilor spre a dezvălui luminii tășul fier- rului, strălucirea aurului, marea energie a bulgărilor de cărbune.

— Noi, cei de la Bucium Poeni, minerii am fost de cînd ne știm. Bunicul a fost miner, ca și tatăl lui. Scor- moneau măruntaiele mun- tilor în căutarea aurului.

Cu ce se alegeau? Nu le rămînea decît praful înă- bușitor încrustat în fibrele plămînilor, în timp ce aurul lua drumul seifurilor. Iar cînd n-au mai putut, și-au luat lumea-n cap, care-ncot- ro... Așa a ajuns primul Ale- xandru Rancea la mina Lonea II. Acum 55 de ani, cînd minerele Văii Jiului prinseseră contur. Băieșii venii din A- puseeni s-au adunat într-o colonie a Cîmpei căreia i-au dat numele craiului acestor munți, simbolul aspirațiilor lor de libertate și viață, numele lui Avram Iancu.

Rancea Alexandru a fost un om norocos, după cum spuneau cunoscuții. În 1933, cînd mina Lonea II a fost în- chisă, părăsindu-i sortii dis- trugătoare de foștii stăpîni, lui Rancea Alexandru i se îm- plinise sorocul de pensiona- re. Pensie mică, neînchipuit de mică pentru muncă lui grea, dar se mîngîia cu gin- dul că nu-i rămîna copiii pe drumuri. Abia în 1942, fiul său mai mare, Alexandru, a putut să se angajeze la lăm- pîria minei Jieta ca zilier.

Un an mai târziu s-a stîns, înainte de a-și vedea băia- tul ajuns la 18 ani, care-l dăduse drept să coboare în adîncuri să-și încerce pute- rile în fața frontului de cărbune.

Astăzi cel de-al doilea A- lexandru Rancea e artificier în sectorul de investiții al minei Lonea. A parcurs un șerif de veac de muncă în adîncuri, a trăit intens anii transformărilor profunde care au sădit în inimile minerilor bucuria de a trăi. Da, a lu- rat ca miner în brigada lui Ulrich Ștefan în 1946, cînd acesta se întorcea răsănorat din „spargerea” normelor, cu acea a lui Kopein Geza. Iși aducea cu emoție amînte de anii plîni de elervescență, cînd mineri nu drămuiau nici ultima picătură de su- doare pentru a da patriei li- bere, la îndemnul partidului comunist, bogăția de scri- piri a diamantului negru.

Biografia acestuia om mo- dest, s-a împlinit stîrns cu cea a lucrărilor care situează astăzi mina Lonea printre exploatarea mari și moderne ale Văii Jiului.

— Eram în aceeași brigadă de investiții cu tovarășul Rancea, se destăinuia actual- ul președinte al sindicatului minei, Gavrilescu Gheorgh- e. Minele Cîmpa I și II fusese- ră redeschise. Se lucra se- parat la trei guri de mină, cu randamente mici, cu ris- pă mare de posturi. Îndepli- nirea sarcinilor partidului în domeniul creșterii masive a producției de cărbune impu- nea concentrarea producției la o singură gură de mină, modernizarea întregii exploa- țări, efectuarea unui imens volum de lucrări de investi- ții. S-a proiectat orizontul 400, care avea să devină o- rizontul de bază al întregii exploatare.

Acum, orizontul 400 a de- venit o realitate vie, mîndria minei Lonea. Pe galeriile sale betonate, adevărate lucrări de artă minieră, curge spre silozurile de la baza puțului Lonea II producția sectoare- lor II, III și IV, iar pînă la sfîrșitul acestuia și cea a sectoarelor I și V. Frum- usea sobră a acestui orizon- țîștoste la suprafață stîrînd admirație prin silueta ele- gantă din beton, metal și sticlă a turnului puțului de extracție cu instalațiile multi- cablu și schip.

Puțini știu însă că mine- rului Rancea Alexandru și arti- fierilor din brigada de in- vestiții pe care o conducea în a revenit, în 1961, marea cinste de a ataca prima lu- crare a orizontului 400.

Alexandru Rancea muncește în și în prezent tot la o- rizontul 400. El amorsează puș- carea la toate lucrările de in- vestiții și e primul care în schimbul lui simte sub pl- cioarea roca ruptă de explo- ziv în drum spre noi bogă- ții ale adîncurilor.

Cînd vine la sut din că- suța lui cocheta, cu cerdac de sticlă în față, adusă parcă din Bucium, artificierul stînte alături pasul celui de-al tre- lea Alexandru Rancea. E sin- gurul său fiu, care deși abia a împlinit 20 de ani, e cu- noscut ca om de nădejde. Di- mineața muncește ca lăcătuș la aceeași mină din care au smuls cărbune bunicul și ta- tăl său. După lucru se aseă- ză atent, receptiv, în banca uneia din sălile de clasă ale Liceului Industrial din Petroșani. Munceste, învață, se pregătește să ducă mai de- parte, la înălțimea noilor coordonate ale mineritului Văii Jiului, tradiția de miner pe care a moștenit-o, de cine știe cînd, din tată-n fiu.

I. BRANEA

Ca pasărea Phönix

Anul '29. Criza economică ce zguduia din temelii întregul sistem capitalist se întin- dea și asupra României, arun- cînd mii și mii de oameni în ghearele mizeriei crunte. Peste umbrele coloniilor miniere ale Văii Jiului se așternă necru- țător spectrul șomajului. La Vulcan, minerii pleacă în fie- care zi la lucru cu inima strîn- să. Dintr-un moment în altul se așteptau să-și vadă numele scris pe lista celor proscrisi care a doua zi nu mai aveau ce căuta la lucru.

— În curînd o să-mi vină și mie tîndul — și-a zis în gînd minerul Clora.

Dar n-a așteptat acest dez- nodămînt. Îl îngrozea înamoa, deznădejdea celui rămas fără lucru. Intrase în mină și pe cînd pregătea pușcarea întru- tului de cărbune la străbătut un gînd sumbru. A luat un cartuș de dinamită, o capsă și fiil și l-a ascuns în buzunarul hainei zdrențuite. Apnea a- casă și-a trimis familia în ve- cîni. Apoi și-a așternut în ver- suri cruntul testament al dez- nădejzii:

Io, minerul Ion Clora
Imi voi închide pentru vecie
gîndul și gura...
...Mi-am făcut
cea din urmă piță
din dinamită!

A scos apoi cu griji dina- mita... Din fiitului aprins se frîlăa un firisor de fum. Cul- cat peste cartușul de dinami- tă, minerul aștepta liniștit și driz ultima clipă. O explozie puternică a zguduia ăreștrele caselor coloniei din Vulcan. Trupul istovit de tînd și ne- voi al minerului Clora s-a ris- ipit, dînd ultimul obol de sin- ge.

Pentru Ion Clora nu mai ex- ista nici mizerie, nici teama de șomaj. A pierit fără să as- tepte moartea minei. A murit răpus de crîncena exploatare capitalistă, ucis de vîrtegia a- celei orînduirii nedrepte care asternuse peste întreaga Vale a Jiului vălul morții, al șomajului, al celor mai duro- roase suferințe.

★
...Au venit anii înnoitorilor. Mina Vulcan, și o dată cu ea vechea așezare de minerii, au renăscut ca pasărea Phönix din cenușă. Mina s-a dez- voltat și a devenit o mare uti- litate a producției de cărbu- ne cocsificabil și energetic. Pe ruinele vechitului Vulcan s-au înălțat blocuri mîndre, scări și magazine. Au relințat și Ion Clora și toți acei ce nu mai sînt prin minerii rămași, prin copii și nepoții lor prezenti azi la sărbătorirea Zilei mine- rului și a Centenarului cărbu- nelui!

D. CRIȘAN

În lumea neagră a galeriilor și abatajelor lampa este pentru miner un oric de ne- dejde: lumina și păzitorul său. Pregătirea lămpii înaintea intrării în subteran are, de aceea, culoarea și semnifica- ția unui adevărat ritual pentru toți minerii.

Prezențe

Munificați —
copații, prelungindu-și
prezențele,
se-ntorc din marle tăceri
dărînd oamenilor
lumini ascunse
ale adîncului.

Ștafeta luminilor

Cînd vei primi taia
adîncurilor
ca pe o torță,
să cumpăna
între ieri și mine,
între umbră și
fulger,
tu,
ultimul schimb
în ștafeta luminilor.

LUCIAN STROCHI

În abataj

Nu sfredelesc în orice fel de piatră,
Ci-n cremenea, durînd pe-al vremii prag.
Dau forța mea scînteilor din vatră
Și stelelor, scîlpînd în lung șirag.

SPRE ZIUĂ

Pier umbrele, din rădăcini adînci,
Și cîntă-n simburii fructul pîrguit.
Și din adîncul dantelii de stînci,
Tot urcă soare-n cumpeni de zenit.

MARIA DINCA

INIMI

V-ați trecut înimile
prin cărbune incandescent
înroșindu-le.
Și de-ându-le
inimile voastre sînt de aur.

GIF-DEAC ION

NOI, toți care ne-am îm- pămîntenit aici pe ma- rurile Jiului și am în- dărgit aceste meleaguri, săr- bătorim azi Valea noastră — existența ei de o sută de ani ca centru carbonifer.

Sîntem urmașii dacilor care au stăpînit de milenii înăl- țimile înconjurătoare, sîntem fiii și nepoții celor aduși aici pentru a deschide primele galerii și puturi spre bogă- țiile adîncurilor, sîntem cei veniți aici în ultimele două decenii din toate colțurile țării pentru a pune umărul la deschiderea de noi izvoare de energie și lumină nece- sare edificării noii societăți pe pămîntul patriei noastre libere.

Am transformat Valea cărbu- nelui într-un colț înflorit al României socialiste. Dar în același timp ne-am format și noi — minerii și constructorii — fauritorii al lumii noi, socialiste. Și dacă ocupăm un loc atît de demn sub soarele strălucitor al patriei, e pentru că ne-am că- lit și maturizat în spiritul exigențelor și bărbăției Văii Jiului și pentru că conținuăm, sub semnul viitorului comu- nist, luptele purtate de-a lungul deceniilor de genera- ții ale acestor glorioase cite- dele muncitorești.

Astăzi ni-s satisfacțiile ce ne leagă de Valea Jiului, de existența ei trepidantă, dina- mică. Să le mărturisim:

— Satisfacția vieții mele? E satisfacția omului care a- vede visurile împlinite, ne mărtu- riasse minerul pensionar FE- HER VASILE, veteran al lupte- lor muncitorești. Sînt în

ÎNALTELE VALENȚE ALE VĂII NOASTRE

miner, am devenit șef de brigadă, iar azi sînt tehni- cian — ne mărturisește pri- maistrul miner FLORI IOAN, secretarul de partid la cel mai mare sector al minei Lu- peni. M-am format, m-am ma- turizat, aici, odată cu dez- voltarea minei. Noi lucrăm azi în abataje complet meca- nizate, realizăm randamente duble față de acum 10 ani. Așadar, în viața mea mine- rului înseamnă o ascensiune continuă spre afirmare și au- todepășire.

Un alt interlocutor lupe- ran al mineritului — Inge- nerul DULA AUREL, cu peste 40 de ani vechime în... me- serie.

— Ce m-a legat de acest bazin carbonifer? Constînta că mă aflu mereu în „linia întâi”. Am avut ocazia să vi- zitez centre miniere din al- derite țări. În nici o mină prin care am trecut, nu am simțit atîta solicitare, în nici o altă parte nu se pun atî- tea probleme complexe ca în minele noastre. Această da- torită condițiilor specifice de zăcămint. Dar munca în a-

MOZAIC

De aproape 8 500 ori

În decurs de o sută de ani, pro- ducția de cărbune a crescut de a- aproape 8 500 ori. În prezent, într-un singur abataj (abatajul frontal din stratul 3, sectorul V al minei Lu- peni) se extrage într-o singură zi o cantitate de cărbune echivalentă cu întreaga producție obținută în anul 1868 în Valea Jiului.

Peste 300 km

Adîncul Văii Jiului și străbătut de un întreg păien- jeniș de artere subterane. Lungimea totală a galeriilor principale și de transport de la minele din bazin însu- mează peste 300 km. Adică de trei ori mai mult decît lungimea totală a șoselelor și străzilor din întregul mun-icipiu.

Producția dintr-un an

Pentru a transporta producția de cărbune extrasă într-un an la mi- nele din Valea Jiului este necesar un tren avînd o lungime de peste 10 000 km lungime, echivalentă cu de trei ori lungimea granitelor țării.

De la Petroșani la Lupeni

La cele 8 exploatare miniere din Valea Jiului s-au săpat pînă în pre- zent 70 de puturi (de extracție, transport sau auxiliare) a căror a- dîncime totală însumează peste 17 km. Adică mai mult decît distanța în linie dreaptă dintre Petroșani și Lupeni.

Pentru aerajul minelor

Lungimea totală a tuburilor de aeraj instalate în minele din Valea Jiului însumează peste 12 km. În a- fara celor 36 stații de aeraj prin intermediul cărora zilnic se intro- duce în galerii un volum de aer de milioane de metri cubi, se mai află instalate în subteranele Văii Jiului 956 de ventilatoare.

5 900 stîlpi hidraulici

În cele 20 de abataje frontale ale minelor din Valea Jiului prin care se exploatează cărbunele cu mijloa- ce mecanizate, se află montați 5 900 stîlpi hidraulici care asigură sus- ținerea abatajelor.

MINIER

CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ

preocupare de seamă a specialiștilor în minerit

Înalta grijă a partidului pentru dezvoltarea și ridicarea nivelului cercetării științifice în toate domeniile vieții sociale, pentru subordonarea acestei activități înfloririi multilaterale a patriei și ridicării bunăstării poporului, se concretizează și în Valea Jiului prin instituirea de prestigiu, care aduce contribuție însemnată la dezvoltarea științifică a problemelor pe care le ridică valorificarea intensă și la un nivel superior a resurselor naturale ale acestui bazin minier, îndeplinirea exemplară a sarcinilor puse de partid în fața industriei carbonifere. Institutul de mine, Stația de cercetări pentru securitatea minieră, Unitatea de proiectări și cercetări pentru hăuă — toate create în anii construcției socialiste — ocupă un loc de prim ordin în cercetarea științifică consacrată dezvoltării și modernizării industriei noastre miniere.

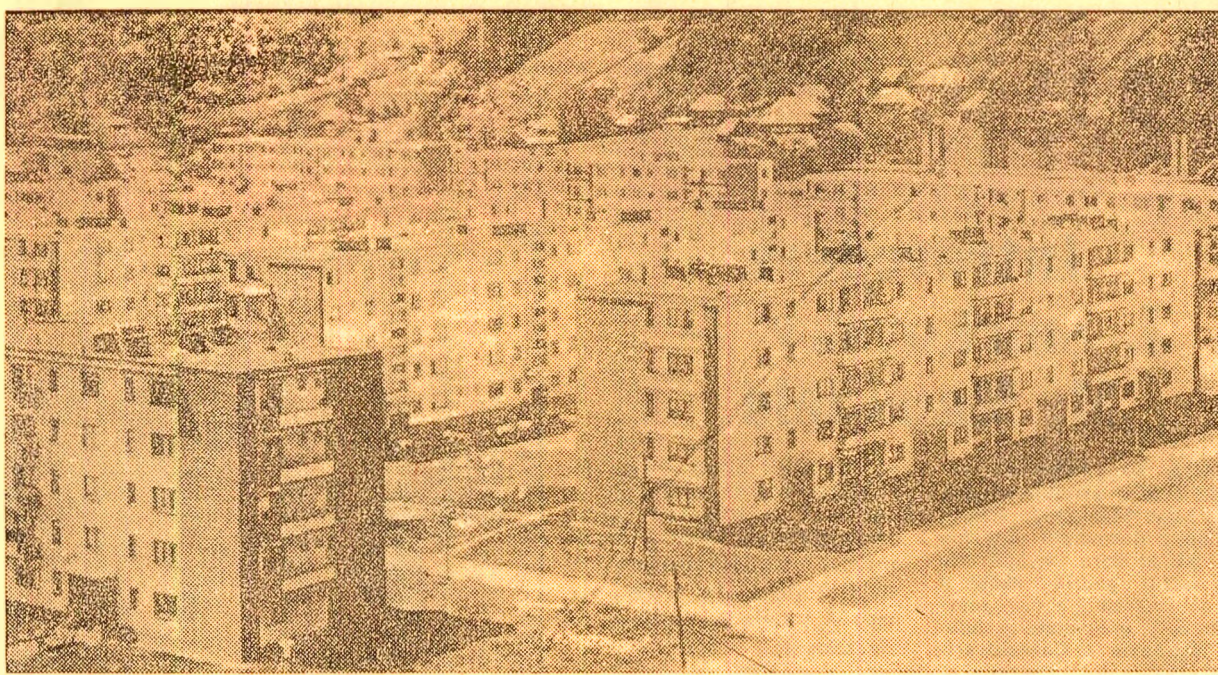
Activitatea nucleelor specializate într-unul sau mai multe din domeniile științei miniere, colectivele de specialiști de la catedrele I.M.P., în afara preocupării pentru pregătirea de cadre ingineresti necesare producției, desfășoară și o susținută activitate de cercetare. Până acum aceste colective au semnat patru volume care cuprind o mare parte a lucrărilor științifice — rezolvări ale unor probleme din domeniul construcțiilor de mașini mi-

nățărea în continuare a metodelor de exploatare, mecanizarea și automatizarea pe scară largă a principalelor operațiuni din subteran, studierea presiunii rocilor, cercetarea posibilităților de aplicare a metodelor matematice în planificarea și organizarea producției și pentru stabilirea variantelor optime de valorificare superioară a cărbunelui.

Acoperind cu capacitatea sa înțeleg necesar al lucrărilor de cercetare în domeniul tehnicii securității muncii, Stația de cercetări pentru securitatea minieră dispune de secții puternice, în care activitatea de cercetare pulsează intens. Obiectivele activității de cercetare de aici au vizat ridicarea gradului de securitate și îmbunătățirea condițiilor de muncă din industria minieră, creșterea eficienței economice a unor instalații și utilaje, raționalizarea unor procedee tehnologice și economisirea de fonduri valutară prin realizarea unor produse indigene din nivelul celor care se procurau din import. Optimizarea aerajului minelor de cărbune, studii privind inversarea aerajului la 6 mine din țară, cercetările făcute pentru stabilirea gradului de pericol al prafului silicoagen — sînt numai câteva din realizările cercetătorilor de la S.C.S.M. Aici își desfășoară activitatea cinci secții de cercetare, cu 13 laboratoare. Din cei peste 200 de salariați ai acestei instituții, 98 sînt cadre tehnice (56 cu pregătire superioară) — reprezentînd un potențial științific menit să contribuie la progresul industriei extractive.

Înaintarea spre comunism — spunea Lenin — e de neconceput fără o tehnică creată pe baza celor mai noi realizări ale științei. Instituțiile mineritului Văii Jiului, a căror activitate este axată pe îmbinarea armonioasă a cercetării fundamentale cu cea aplicativă, pe studierea, cercetarea, găsirea noului, aplicarea lui în procesul producției și pe pregătirea unor specialiști cu o înaltă calificare necesari industriei miniere, asigură sporirea eficienței economice a extracției cărbunelui în Valea Jiului, rezolvarea la nivelul tehnicii contemporane a sarcinilor puse de partid în fața industriei noastre miniere.

V. T.

Cîteva blocuri din cele multe ce formează noul cartier 8 Martie din orașul Petrla.

PRIN ABATAJELE TIMPULUI

In scurgerea sa ireversibilă, timpul a fost martorul multor evenimente pe aceste locuri. Să-l derulăm de acum 100 de ani până astăzi. Să pășim prin abatajele timpului trecut și prezent. Și de aici, cu fața spre viitor, să-i scrutăm opțiștii înălțimile.

Atunci, de mult, locuitorii Văii Jiului erau puțini. Locurile în căsuțe insalubre și se ocupau cu pășoritul. Cînd a început exploatarea cărbunelui, mulți au intrat în mină. Trudeau din greu pentru un salariu de mizerie. Anii se scurgeau unul după altul fără a le aduce vreo îmbunătățire a muncii în subteran sau a vieții. Cîntecul amar al minerilor nu le putea alina durerea: Cînd plîm de praț, cu pași trudiți / țesim din mină oboșii, / Ne doare că-n lumina sa / Pămîntul ține-o lume rea. Dar acest cîntec prevestea furtună.

Și-au venit anii aceia cînd furtuna s-a dezlănțuit, cînd norii amenințători s-au coborît în curtea așezărilor electrice din Lupeni. Gloanțele le-au sfîrțec atunci trupurile, i-au readus la tăcere.

Acesta este abatajul întunecat al trecutului, derulat cu acceleratori. Dar lupta minerilor n-a fost zadarnică. Zorii unii ev nu se zăreau la orizont. Ei aveau să lum-

- Sătulețele au devenit orașe moderne
- Geometrie în spațiu și în timp
- Prezentul cu fața spre viitor

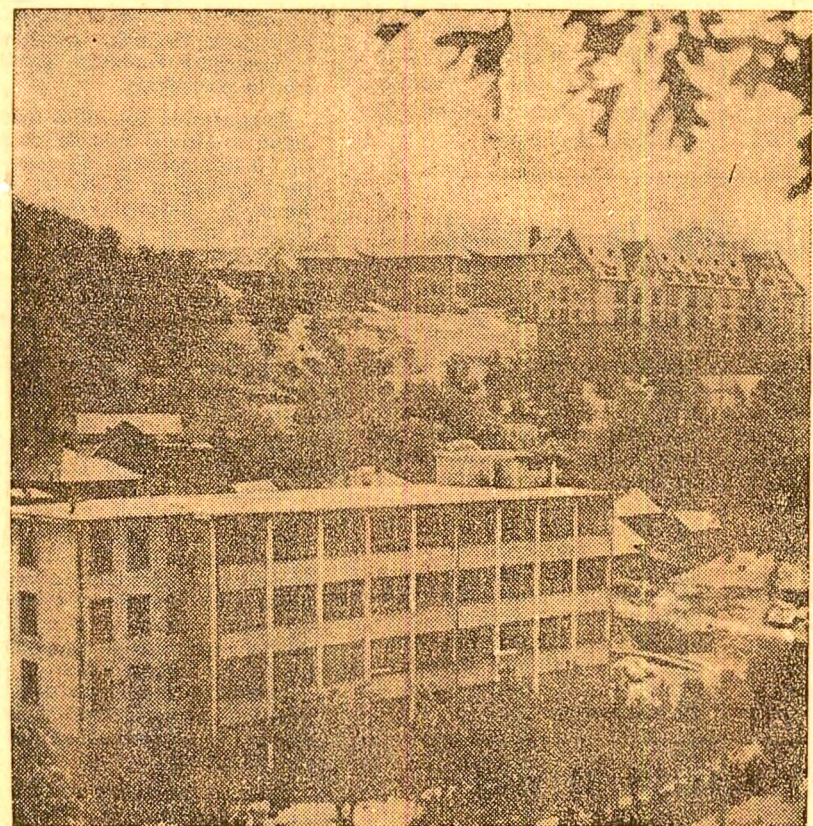
n-ar mai recunoaște nimic. Pe locurile unde cu ani în urmă se întindeau pășuni, se înalță azi siluetele zvelte ale blocurilor cu 9 și 10 etaje, fumează uzine sau iese la zi cărbunele. În locul ulcioarelor strimbe, desfădate de ploa, au apărut străzi largi, margișile de arbori și flori. Sătulețele pipernice au cedat locul orașelor moderne, noilor cartiere, a căror verticală urcă vertiginos spre soare.

Acesta este abatajul prezentului inundat de lumină. Prin acest abataj al luminii privim îndrăzneți, cu optimism robust, viitorul.

La un cenătar de minerit în Valea Jiului, căutătorii cărbunelui scrutează încrezători, deopotrivă, înălțimile și adîncurile. Adîncurile din care, ajutați de pricepera lor și de tehnica modernă, vor smulge pămîntului noi bogății și înălțimile spre care urcă mereu mal sus viața noastră, înălțimile, civilizată.

La un cenătar de minerit, trecînd cu gîndul prin abatajul trecutului, privindu-ne în abatajul prezentului, oprindu-ne în abatajul viitorului, spre pîcurile viitorului, pe care le escaladăm zi de zi minți agere, brațe vînjoase, fantezii creatoare.

D. GHEONEA

În prim plan sediul Stației de cercetări pentru securitatea minieră, în spate impunătorul ansamblu arhitectonic — clădirea I.M.P.

Mărturii ale unui izbitor contrast

Realizările obținute de țara noastră în ultimii ani, sînt rodul creației conștiente a întregului popor, care a urmat neabătut politica partidului, văzînd în ea expresia intereselor sale vitale, un viitor mai bun, fericit.

Pregătirea tineretului pentru muncă și viață, dezvoltarea lui armonioasă și multilaterală a constituit și constituie o preocupare permanentă. Alături de toți oamenii muncii, tineretul Văii Jiului contribuie din plin la opera mărețelor de desăvîrșire a construcției socialiste. Succese deosebite se obțin în fiecare zi în mine, pe șantiere și în uzine. Cît de izbitor este contrastul între viața pe care o are tineretul Văii Jiului astăzi, față de condițiile deosebite de grele din trecut! Ce a fost în trecut nu prea îndepărtat rămîne în amintire, în filele istoriei.

Doar muncitorii vîrstnici își mai amintesc de acel trecut îngrozitor. „Sînt distrus după suferințele de mai mulți ani, copiii mei sînt flămînzii și goi, așa că nu-i pot trimite la școală. Șoșia împreună cu copiii au vrut să se sinucidă de două ori din cauza mizeriei și lipsurilor...” arăta un miner într-o cerere de ajutor adresată autorităților.

Obligați să lucreze de la o vîrstă fragedă, copiii primeau salarii de mizerie. Dar nu aveau ce face — trebuiau să aștepte marea soartă lor și a familiilor ajunse în pragul disperării. Ziarul „Dimineața” din 27 februarie 1931 completează acest tablou sumbru: „...In cele două încăperi care adăpostesc membrii familiei unui miner găsesc cinci bolnavi, scuturati de febră. Toți trăiesc într-o mizerie de nede-

P. MUNTEANU

Acolo, în labirintul orașului subpămîntean, fiecare clipă înseamnă un fapt, un fapt deosebit, care lărgeste albia fluviului negru ce poartă către ziua, energiile adunate cu sîrg de vîietul erelor sculdate în adîncuri. Fiecare clipă înseamnă un nou izvor dăruit fluviului de energie, înseamnă încă o victorie în lupta cu timpul. Și laptele ce se petrec în fiecare clipă, converg înspre același scop: creșterea continuă a producției de cărbune. Și din mîlțimea laptelor, înlocuie mereu unele cu altele, rămîn cifrele, care atestă valoarea și trînzia împlinirilor de fiecare zi. Și peste cifrele de azi, mine se vor așterne alte cifre, alte măsuri ale muncii. Căci fiecare schimb aduce noi recorduri, împliniri ale strădăniei celor care desțerec izvoarele nescese ascunse în inima adîncului.

În blocul III A, de la sectorul III al minei Lupeni, stratul 5. Încăpășinat, încearcă să se împotrivescă celor ce cu mîgăla și hotărîre, strădelesc pentru mai multă lumină ochii adormitelor ere. Spun că stratul se împotrivescă, deoarece intercalațiile de stîr și străturile neașteptate ale cărbunelui pun de multe ori la încercare pricepera minerilor din brigada condusă de Popescu Ion. Și totuși sporul de producție plămîdit de minile harnice ale celor ce muncesc în acest abataj crește cu fiecare zi. De la începutul anului, din acest abataj s-au readus în fluviul ce izvorăște din adîncurile minei Lupeni, și-și continuă drumul către Hunedoara, un plus de peste 3000 tone de aer negru. În lupta de fiecare zi cu neșupărarea muntelui, seful de brigadă Popescu Ion a știut să-și crească oamenii. Mulți, majoritatea din cei 125 de membrii ai brigăzii, mineri și ajutori mineri, își au începuturile ca vagonetari în această brigadă. Pătrus Vasile, Nicoadă Vio-

rel, Bădău Gheorghe, Găiceanu Ion, Răscol Constantin, Gherghel Vasile, sînt cîțiva dintre destoinici mineri ai brigăzii care au învîțat tainele mineritului de la șelul brigăzii. Și rezultatele tirești ale laptelor de fiecare zi săvîrșite de către această harnică familie, care este brigada lui Popescu Ion, s-au adunat în sporirea productivității muncii de la 3,80 tone/post la 4,24 tone/post, în creșterea vitezei de avansare de la 22 ml/lună la 28 ml/lună, în hotărîrea lor de-a produce cărbune mai mult, mai bun și mai ieftin.

„marea” — a fost concluzia finală, la care s-a ajuns după alțina încercări. Într-adevăr susținerea metalică cu trichlure de tipul GHH era greoaie. Și pentru a le sprijini dorința de afirmare, în luna iunie, abatajul a fost dotat cu susținere metalică modernă. Stîlpii hidraulici și grinzile în consolă, au înlocuit vechile armături, care și-au făcut altă cît au putut datoria.

Și-n tulle bucuria victoriei a fost deplină. Viteza de avansare a fost realizată. Granița celor 30 metri a fost trecută. Productivitatea a cres-

de început săparea unui alt sulțor de aeraj în lungime de peste 450 m. Și cum lucrările erau de maximă importanță, săparea sulțorului de aeraj Priboi II a fost încredințată brigăzii conduse de minerul Gabos Alexandru.

La început lucrul s-a desfășurat anevoios. Atacat de la suprafață în plină iarnă, fiecare metru către orizontul VIII, era cucerit cu eforturi mari. Dar pe măsură ce conturul sulțorului cobora în adînc, experiența acumulată a permis, de la o zi la alta, îmbunătățirea rezultatelor.

Depășirea planului lună de lună cu peste 20 la sută a condus în final la scuturarea timpului de săpare a acestui important sulțor, care va fi dat în folosință cu două luni mai devreme. Acestui fapt i se adaugă un altul, la fel de important. Săparea acestei lucrări a constituit pentru Gabos Alexandru și ortacii săi o școală în care s-au specializat.

După predarea lucrării, cînd abatajele din blocul III vor respira în voie, un alt sulțor, I sud, deocamdată însemnat doar pe hartă, va începe să se nască dăltuiț de minile harnice ale acestei brigăzi.

Fapte din adîncuri. Acestul titlu ar trebui să-l urmeze mil de rînduri, mil de exemple. Fiecare brigadă are laptele ei, care-i dau personalitate. Fiecare brigadă are oamenii ei, care-și scriu minile și se îmbărtășesc după fiecare succes. Oriunde în uriașul labirint subpămîntean, înălțimile oamenilor, care prin laptele lor întregesc freacățul tumultuos al vieții de astăzi.

Fapte din adîncuri. Fiecare miner cînd coboară în orașul de sub Jiuri se gîndește la lapte, la leul în care aceste lapte pot primi viață din minile harnice, mereu neostenite în a se dănu cu bucurie clocoțului muncii.

R. SELEJAN

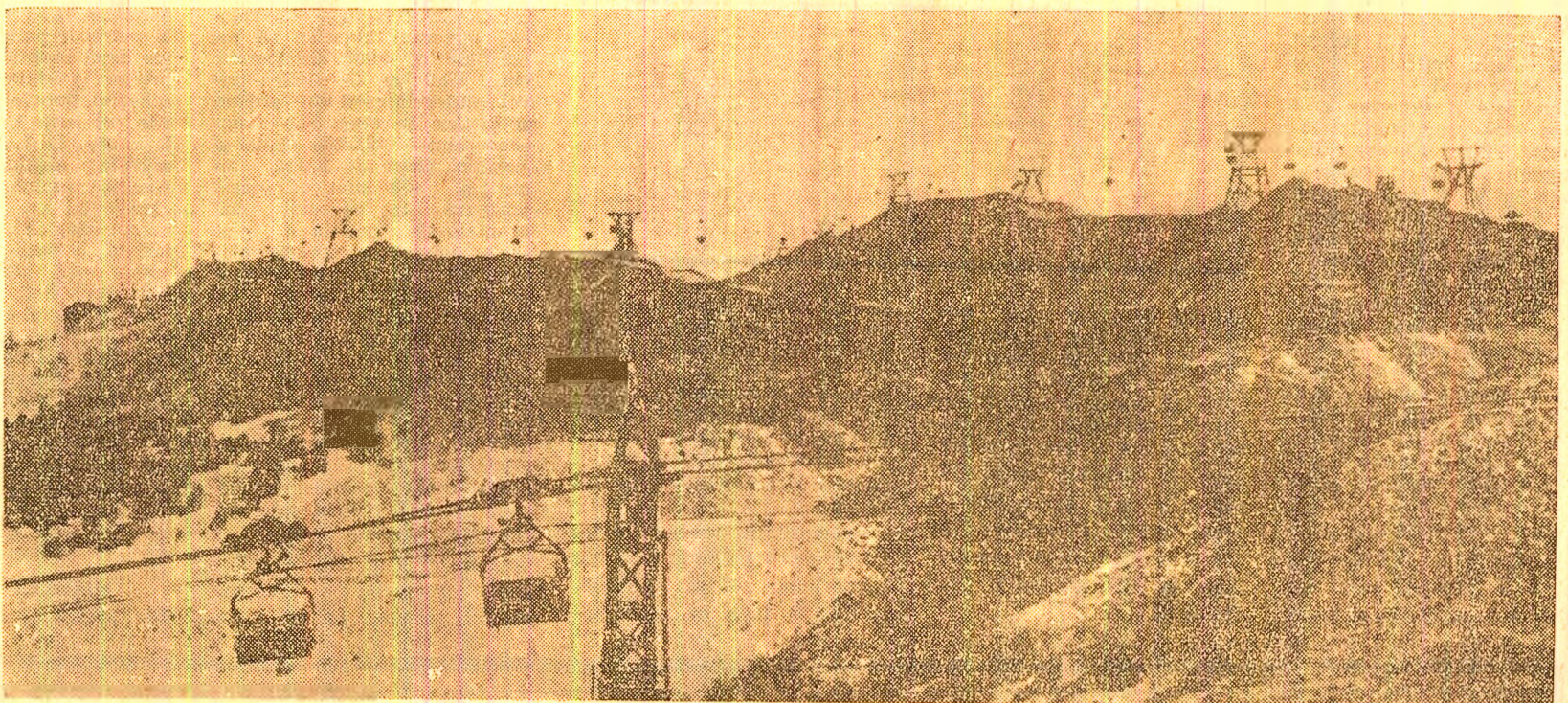
Fapte din adîncuri

Luni în șir realizările obținute de brigada lui Cătană Vespasian au fost dintre cele mai bune. Nici o dată îndeplinirea ritmică a planului de către această brigadă n-a stat în cumpănă. Și totuși satisfacția nu era deplină. Era nemulțumit Cătană, nemulțumii erau și malștrii Cazan Petru, Sava Vasile, Zăgăian Grigore, nemulțumit era și Ursu Virgil, seful sectorului II al minei Virgil. Planul se realiza, dar vitezele de avansare ale frontului erau încă mici față de cele obținute de minerii lupeni. Rar cînd se depășea granița celor 22 metri. Au fost căutate soluții, s-au întocmit grafice — respectate cu strictețe de către fiecare schimb — dar avansarea se încăpășina să crească.

„Prea mult timp se pierde cu ar-

cut de la 5,600 tone/post la 6,97 tone/post, iar planul a fost depășit cu 24,5 la sută. Dar Cătană Vespasian, Enache Nicolae, Ciolanu Constantin, Bîndea Pavel, Tene Gheorghe, Muscau Dumitru, nu se mulțumesc cu atît. Drumul spre alte performanțe lă este deschis. Luna de exploatare s-a încheiat cu bine. Alte măsuri luate la fața locului vor spori harnicia acestor oameni minunaj.

Aerajul abatajelor din blocul III al sectorului IV de la mina Aninoasa se face greu. Vechitul sulțor de aeraj Priboi I este în presiune, aerul care se scurge prin el fiind nelendestulător. Pentru îmbunătățirea situației, în 1967 a

Arabescuri suspendate.

T V

LUNI 12 AUGUST

- 17.30 Pentru noi, femeile.
- 18.00 Actualitatea industrială.
- 18.30 Curs de limba franceză (reluarea lecției la 5-a).
- 19.00 Dimineața maturității — emisiune pentru adolescenți.
- 19.30 Telediscurul de seară.
- 19.50 Buletinul meteorologic. Publicitate.
- 20.00 Interpret de muzică populară.
- 20.15 Simplă poveste — film de televiziune.
- 20.30 Ce-ai dori să revelezi? Vă propunem s-o reveleți în această emisiune pe cîntăreața belgiană de muzică ușoară Kalinka.
- 20.55 Tele-universitatea — Istoria civilizațiilor: Persii.
- 21.30 Film artistic: „Corsarii din Bols de Boulogne”.
- 22.40 Telediscurul de noapte.
- 23.00 Închiderea emisiunii.

Radio

LUNI 12 AUGUST

PROGRAMUL I:

- 5.00 Buletin de știri; 5.05—6.00 Program muzical de dimineață; 6.30 Buletin de știri; 6.00—8.25 Muzică și actualități; 8.25 Momenta poeziei; 8.30 La microfon, Momenta preferată; 9.00 Buletin de știri; 9.05 La microfon, melodia preferată; 9.30 Revista literară radio (reluare); 10.00 Muzică instrumentală; 10.10 Cadran cultural; 10.25 Muzică populară; 11.00 Buletin de știri; 11.45 Sfatul medicului; 12.00 Muzică ușoară de Richard Oscar și Andrei Proștanu; 12.30 Întîlnire cu melodia populară și interpretul preferat; 13.00 Radiojurnal. Sport. Buletin meteorologic; 13.20 Soliști și orchestre de muzică ușoară; 14.00 Muzică populară; 14.15 File de legendă „Posada” — scenariu radiofonic; 14.50 Nouă și Jimmy Fontana; 15.00 Buletin de știri. Buletin meteorologic; 15.15 Radiorcheta pionierilor; 15.40 Pentru prietenii muzicii corale; 16.00 Radiojurnal. Sport. Buletin meteorologic; 16.20 Cîntece populare; 16.30 Correspondență specială: Momente din muntii Apuseni — însemnări de Alexandru Andritoiu; 16.45 Program de muzică vocală și instrumentală; 17.15 Antena lîneretului; 17.45 Seclecțiuni din estrada nocturnă; 18.00 Buletin de știri; 18.02 Orizont științific; 18.20 Nostalgeme folclorice; 18.40 Muzică din opere; 19.00 Radio-azeta de seară; 19.30 O melodie pe adresa dumnezeavăstră; 20.00 Buletin de știri; 20.05 Rampa; 20.20 Din înregistrările interpretilor Ion Lăuțoiu și Nicolae Bulcă; 20.40 Muzică ușoară; 20.55 Noapte bună, copii!; 21.05 Teatrul radiofonic serial. Premieră: „Lîmzinele mortii” de Harald Zinec; 21.28 Marea și cîntecul ei — muzică ușoară; 22.00 Radiojurnal. Buletin meteorologic; Sport. 22.20 Orchestra Mantovan; 22.30 Moment poezic; 22.35 Concertul în re minor pentru vioară și orchestră de Felix Mendelssohn Bartholdy; 23.01 Muzică de jazz; 24.00 Buletin de știri; 0.05—5.00 Estrada nocturnă.

PROGRAMUL II:

- 7.00 Din cîntecele și jocurile satelor noastre; 7.30 Buletin de știri. Buletin meteorologic; 7.40 Muzică; 7.45 în sunet de fanfară; 8.00 Melodii populare; 8.10 Tot înainte (emisiune pentru pionieri); 8.30 Buletin de știri; 9.00 Muzică din „Opera de trei palate” de Kurt Weill; 10.00 Buletin de știri; 10.05 Muzică ușoară; 10.30 Carnavalul expediției ploieresti. Emisiune realizată în tabăra de la Timișoara de Sus (reluare); 11.15 Muzică ușoară; 11.35 Muzică populară; 12.00 Buletin de știri. Buletin meteorologic; 12.10 Variații muzicale; 13.00 De toate pentru toți; 14.00 Radiojurnal. Buletin meteorologic; 14.08 Concert de primă; 15.00 Scrișori de dragoste pe portativ; 15.30 Cîntece și jocuri din Oltenia; 15.45 Alin Noreanu și Lumina Cosmin; 16.15 Muzică ușoară; 16.20 Sfatul medicului; 16.25 Seclecțiuni din estrada duminicală; 17.00 Radiojurnal. Buletin meteorologic; 18.00 Muzică ușoară interpretată de Heruv Vilard; 18.15 Cîntece inspirate din viața satului; 18.25 Amfiteatrul literar; 18.50 Muzică; 18.55 Buletin de știri; 19.00 Album folcloric; 19.30 Duete din opere; 19.48 Discurs Electrecord; 20.30 Ora specialistului. Știința conducerii întreprinderii; 20.50 În lumea pășusilor — muzică ușoară; 21.00 Buletin de știri; 21.05 Concert de estradă; 21.40 Permanente și innoiri în muzica românească; 22.30 Muzică ușoară; 23.00 Radiojurnal; 23.52 Fragmente din opera „Arts et Galathea” de Haendel; 0.22 Jazz; 5.00—1.00 Buletin de știri.

FILME

LUNI 12 AUGUST

- PETROȘANI — 7 Noiembrie. Mumia intervine; Republica. Întîmă nebună... nebună de legal; PETRILA: Aonle și ex-laz; LONEA — Minerul; Zile de vară; ANINOASA: Eddi Chapman, agent secret; VUI CAN: Am înțeles țigani ieri; PAROȘENI: Leul african; LUPENI — Cultural: Ea va ridica; Muncitoresc: Zosia; URICANI: Profesorul distrat.

VIATA INTERNATIONALA

SUCCESSE ALE GREVIȘTILOR

CANADA

OTTAWA 10 (Agerpres). — A luat sfârșit greva de o lună și jumătate a celor 2.300 de muncitori de la uzinele companiei constructoare de mașini agricole „International Harvester Company of Canada”. Conducerea companiei a satisfăcut revendicările muncitorilor privind majorarea salariilor.

STATELE UNITE

NEW YORK 10 (Agerpres). — Vineri a luat sfârșit cea mai lungă grevă care a avut loc vreodată în presa americană: pentru prima oară după 268 de zile ziarul „Detroit News” a apărut din nou. Greva lucrătorilor de la „Detroit News” și de la un alt ziar din acest oraș, „Detroit Free Press”, a fost declanșată în sprijinul revendicărilor de majorare a salariilor.

O întârziere a parlamentului rhodesian

SALISBURY 10 (Agerpres). — Din Salisbury agențiile de presă anunță că parlamentul rhodesian a hotărât să prelungească „prerogativele speciale” ale ministrului de justiție din Rhodesia, care îi dau dreptul să ia o serie de măsuri pentru arestarea și limitarea drepturilor cetățenilor. Ministrul de justiție poate utiliza oricând de aceste prerogative „în vederea menținerii ordinii și în orice parte a Rhodesiei”.

Legea privind arestarea și limitarea drepturilor cetățenilor, a fost adoptată în Rhodesia în 1962. De atunci ea a fost prelungită de două ori în 1964 și 1966. Această lege este îndreptată în primul rând împotriva patrioților africani care luptă pentru eliberarea patriei de sub dominația rasistilor rhodesieni.

Intrevedere J. Smrkovsky — M. Mansfield

PRAGA 10 (Agerpres). — După cum a anunțat agenția C.T.J., Mike Mansfield, liderul majorității democratice din Senatul S.U.A. care se află la Praga într-o scurtă vizită, a avut o întrevedere cu Josef Smrkovsky, președintele Adunării Naționale a Cehoslovaciei.

ei. Cu acest prilej a avut loc o convorbire în cadrul căreia s-a făcut un schimb de păreri în legătură cu unele probleme privind relațiile economice dintre Cehoslovacia și S.U.A., precum și o serie de probleme internaționale.

Conferință pentru aplicarea științei și tehnicii în dezvoltarea Asiei

NEW DELHI 10 (Agerpres). — La New Delhi s-a deschis conferința pentru aplicarea științei și tehnicii în dezvoltarea Asiei. Primul ministru al Indiei, Indira Gandhi, a rostit un discurs în care a salutat pe participanții, reprezentanți din diferite

țări ale Asiei, și a subliniat necesitatea colaborării tehnice între țările în curs de dezvoltare. La lucrările conferinței participă de asemenea, Rene Maheu, secretar general al U.N.E.S.C.O.

Condamnarea unor foști ofițeri naziști

NÜRNBERG 10 (Agerpres). — Doi foști ofițeri ai Gestapoului — Paul Baron și Ernst Erich Piecha — au fost condamnați de un tribunal din Nürnberg la închisoare pe viață pentru asasinarea evreilor polonezi încercați în lagărele de la Gorlice, Polonia. Judecă-

torul Karl Kristl, care a pronunțat sentința, a declarat că cei doi inculpați au dat dovadă de o „inimaginabilă cruzime”. În timpul procesului au fost prezentate fotografii care îl înfățișau pe Piecha alături de cadavrele a două dintre victimele sale.

Patrioții angolezi își intensifică luptele

LISABONA 10 (Agerpres). — Un purtător de cuvânt al guvernului portughez a recunoscut că forțele patriotice angoleze și-au intensificat acțiunile în regiunea de răsărit a țării — transmite agenția Maghreb Arab Press. Purtătorul de cuvânt a declarat că tot mai

multe patrulă portugheze au căzut în ultima vreme în ambuscade organizate de unitățile de guerrilla angoleze. Ei a refuzat însă să dea amănunte privind pierderile suferite în aceste lupte de forțele portugheze.

E mai ușor de grefat o inimă decît o mină sau un picior — declară profesorul C. Barnard

MONTE CARLO 10 (Agerpres). — Prof. Christian Barnard, autorul primei operații de transplantare a inimii, a declarat că este mai ușor de grefat o inimă decît o mină sau un picior. El a explicat aceasta

prin necesitatea efectuării legăturilor nervilor de la membre, în timp ce inima nu are centri nervoși. Barnard a spus, de asemenea, că transplantările de creier sau ochi sînt de domeniul viitorului sau chiar nu se vor putea efectua niciodată.

R. D. VIETNAM. — Acești copii au rămas orfani în așa-zisa „zonă a bombardamentelor limitate” din care face parte și provincia Thanh Hoa. Părinții lor au fost omorîți sub dărmăturile casei în timpul unui bombardament al aviației americane.

Vietnamul de sud

- LUPTE VIOLENTE ÎN APROPIEREA SAIGONULUI.
- 3088 AVIOANE AMERICANE DOBORÎTE DEASUPRA TERITORIULUI R.D. VIETNAM.

SAIGON 10 (Agerpres). — În cursul zilei de vineri și sîmbătă dimineața au continuat luptele între forțele patriotice și trupele americano-saigoneze. După cum a declarat un purtător de cuvânt al comandamentului S.U.A. de la Saigon, vineri au avut loc în imediata vecinătate a capitalei sud-vietnameze și a orașului Hue patru ciocniri violente între unitățile combinate americano-saigoneze și forțele patriotice.

101-a diviziă de trupe aerportate a S.U.A., împreună cu cele saigoneze, au întreprins un atac asupra pozițiilor înărate deținute de forțele patriotice. Luptele, care au început vineri dimineața, s-au terminat abia la căderea nopții, înregistrându-se pierderi de ambele părți.

Astfel, la aproximativ 10 km nord de Saigon, au avut loc vineri, după-amiază, lupte grele între detașamentele ale F.N.E. care se îndreptau spre capitală și unități americane. În luptă, care a dura câteva ore, au intervenit și elicoptere ale S.U.A.

Totodată, o unitate de infanterie saigoneză sprijinită de blindate a fost atacată pentru a doua oară în ultimele 24 de ore de patrioți. Lupta s-a desfășurat în jurul bazei de la Gio Linh, în apropiere de Saigon. Mai multe tancuri inamice au fost distruse, înregistrându-se de asemenea pierderi în rîndul efectivului trupelor saigoneze.

A doua luptă s-a desfășurat la aproximativ 50 de km nord de Saigon, în provincia Binh Duong, provincie supusă zălcic bombardamentelor americane. Luptele au durat toată ziua de vineri. De asemenea, la 8 km nord-est de fosta capitală imperială, Hue, într-o mică localitate de pe malul mării, unitățile celei de-a

101-a diviziă de trupe aerportate a S.U.A., împreună cu cele saigoneze, au întreprins un atac asupra pozițiilor înărate deținute de forțele patriotice. Luptele, care au început vineri dimineața, s-au terminat abia la căderea nopții, înregistrându-se pierderi de ambele părți.

Tensiunea politică în Uruguay este în creștere

MONTEVIDEO 10 (Agerpres). — Capitala uruguayană a cunoscut vineri o recrudescență a tensiunii în urma printrerii poliției în localul universității, care, potrivit Constituției țării, se bucură de autonomie. Este pentru prima dată în istoria țării cînd poliția încalcă autonomia acestei universități, veche de 35 de ani. Potrivit declarațiilor șefului poliției, Alberto Aguirre, printrerea a fost efectuată din ordinul președintelui Uruguayului, Pacheco Areco.

Un alt element vine să se adauge tensiunii crescînde din Uruguay, ca urmare a răpirii din fața locuinței sale a lui

Ulises Pareyra Reverbel, directorul Companiei naționale de electricitate și telecomunicații. Cu toate eforturile depuse de poliție, pînă în prezent Reverbel nu a fost găsit. Este, de asemenea, un fapt fără precedent în istoria Uruguayului, remarcă agențiile de presă.

Acum 20 de ani, indienii acceptau ca resemnare această viață de sclavi pe care au trăit-o mai accept. Astăzi sînt conștienți de forța lor. Cei 12 ani de guvern Estenssoro, chiar dacă nu lăsa îmbunătățită soarta și a dus țara la faliment, i-a trezit pe mineri. De atunci revolta mocnește. Dar de ce

stăpîni ai țării — americanii — încearcă să mențină o stare de inapetare și a o putea subjuoga în continuare. Și cine se sînchisește de Bolivia? Se vorbește mult de dezvoltarea ei economică în timpul campaniilor electorale și încă puțin după aceasta, dar eforturile se opresc aici. Colaborarea americano-boliviană duce la rezultate nefaste mai ales pentru viitorul țării: cu opt luni în urmă, sub presiunea sindicatelor, guvernul hotărîse să re-deschidă o mină dezafectată, mina Mathilde. Se simțea nevoia ajutorului unei țări străine și existau în acest sens doi concurenți — Statele Unite și Japonia. După ce S.U.A. au câștigat, s-a aflat că oferta japoneză era cu mult mai avantajoasă. Opoziția a vrut să se ocupe de această afacere, dar contractul era semnat și funcționarii superiori își încasaseră deja comisionul...

Se trăiește de pe o zi pe alta; niciodată nu este prevăzută ceva pe termen lung. Se elaborează nenumerate planuri dar nici unul nu este realizat pînă la capăt. Problema somajului, de pildă nu a fost niciodată studiată serios. Există mine unde 30-40 la sută din personal este de prisos... O organizare și o utilizare rațională ar permite folosirea acestui personal, ba chiar a

Mișcarea de protest a studenților mexicani

CIUDAD DE MEXICO 10 (Agerpres). — Studenții mexicani au boicotat vineri cursurile în universități și colegiile din întreaga țară în semn de protest împotriva represunilor polițienești și a violării autonomiei universitare. Potrivit agenției U.P.L., greva studenților a reprezentat un succes, iar boicotul s-a desfășurat fără incidente.

Comitetul de grevă și cea mai mare parte a mișcării studențești angajate în lupta împotriva corupției speciale de poliție însărcinat cu reprimarea demonstrațiilor au respins vineri seara propunerea primarului din Ciudad de Mexico în vederea constituirii unei comisii mixte de anchetă, din care să facă parte reprezentanții municipalității, studenților și ai corpului didactic. Întruții la Institutul politehnic național, studenții din capitală, cărora li s-au alăturat delegații studențești venite din alte centre universitare, îndosebi din statele Morelos și Guerrero, au adoptat în unanimitate o serie de hotărîri privind reorganizarea mișcării studențești naționale, lansarea unui apel la grevă generală a studenților și organizarea în cursul zilei de marți a unei mari manifestații de protest la Ciudad de Mexico.

Cadrele didactice ale Universității din capitală care sprijină mișcarea studențească au anunțat intenția de a cere arbitrajul personal al președintelui țării, pentru a se găsi o soluție conflictului dintre studenți și autoritățile municipale.

Opiniile pretendenților la fotoliul prezidențial al S. U. A.

WASHINGTON 10 (Agerpres). — Opiniile celor doi pretendenți la candidatura Partidului Democrat la președinție privind desemnarea fostului vicepreședinte Richard Nixon drept candidat republican pentru alegerile prezidențiale din noiembrie sînt diametral opuse. Astfel, vicepreședintele Hubert Humphrey a afirmat că în cazul în care lupta pentru fotoliul prezidențial se va da între el și Nixon, „poporul american va avea posibilitatea să aleagă nu numai între

doi oameni, dar și între două politici pe plan intern și extern”. Senatorul Eugene McCarthy a subliniat însă că dacă Humphrey va deveni candidat la președinție din partea democraților, în noiembrie nu va avea loc o „alegere reală”. McCarthy a subliniat în acest sens că între recentele declarații ale vicepreședintelui Humphrey și referirile la războiul din Vietnam din platforma Partidului republican „există doar o mică deosebire”.

Vulcanul „Arenal” continuă să erupă

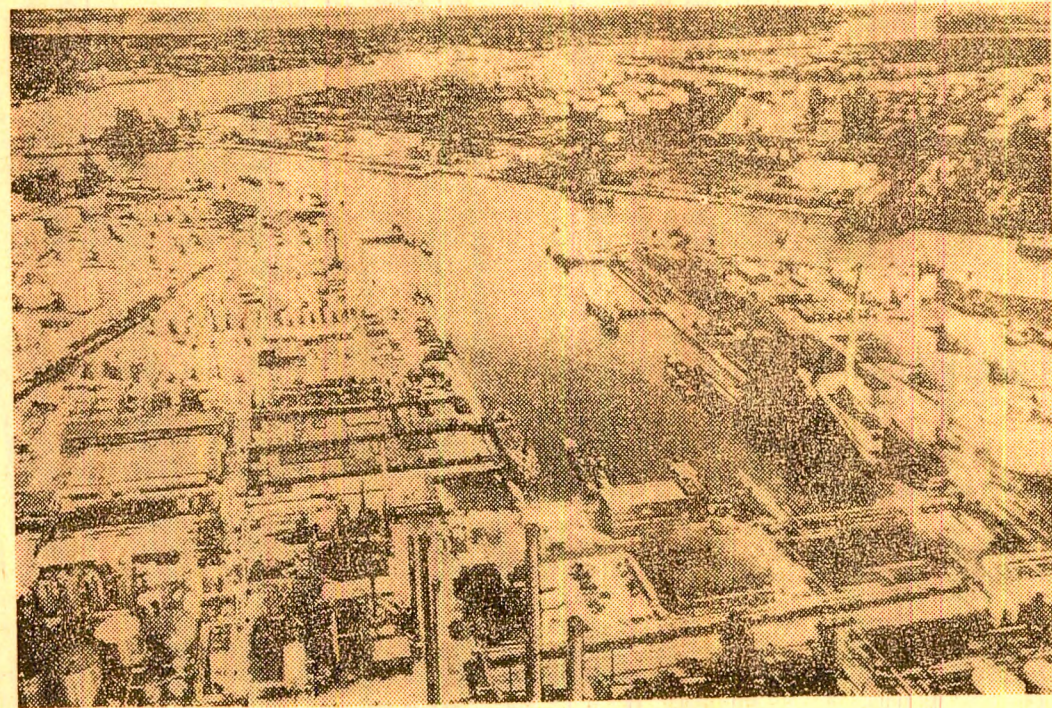
SAN JOSE 10 (Agerpres). — Vulcanul „Arenal” a continuat sîmbătă să erupă, pentru a 12-a zi consecutiv. În cursul unei diminuări a intensității sale. Numeroși locuitori din regiune încep să se înapoieze la casele lor, în zonele considerate ca nefînd primejdioase.

Autoritățile au delimitat o „zonă periculoasă” pe o suprafață de 10 kilometri în jurul vulcanului. Se consideră că aproximativ 500 de familii și-au pierdut întreaga avere în cursul ultimelor zile, ca urmare a erupției.

Acțiuni ale forțelor patriotice laojiene

XIENG KUANG 10 (Agerpres). — În primele șapte luni ale acestui an forțele patriotice laojiene au scos din luptă în provincia Savannakhet 1.662 militari inamici, anunță agenția de presă „Khaosan”. Dintre aceștia, 564 au fost uciși, 418 ră-

niți și 239 capturați. Alți 441 militari, aparținînd trupelor guvernamentale, au trecut de partea forțelor patriotice. În cursul luptelor, patrioții au doborât 26 de avioane, aruncat în aer 24 de poduri controlate de forțele inamice și au capturat o mare cantitate de arme și muniții.

OLANDA. — Vedere a Europortului — zona petrolieră a Roterdamului, unde sînt aduse și prelucrate mii de tone din prețiosul combustibil.

Oruro este capitala minieră a Boliviei. Pe dealul care domină orașul, la San José se exploatează staniul. Cîțiva minieri stau de vorbă lină o mașină oprită. Vașonetele sînt ruginite, administratorul este bolnav. E ora 4, și inginerul nu a sosit încă. La Potosi, cobor în mină în fundul acestui Cerro rico (dealul bogat) care încă pe vremea conchistadorilor îmbogățea pe regele Spaniei și orașul cel mai populat al imperiului — Potosi.

Afară, pe Altiplano (platoul înalt), la o altitudine de 4200 m, este frig, 15 grade, dar în galerii căldura este insuportabilă. — 45 de grade. Pe pereții se prelinge apa. Muncitorii sînt acoperiți de o carapace cenușie și lăcioasă: staniul cade în ploaie și le arde pielea. În această atmosferă de etuvă mî se pare că vîd niște oameni-broaște. Sînt indieni care muncesc în pielea goală, mestecînd coca pentru a-și amăgi foamea și a prinde un pic de putere...

În principiu se folosesc metodele franceze de protecție, dar, de fapt, nici una nu este aplicată. Din cauza bolilor care au bîntuit în secolul trecut în minele europene (silicoză, tuberculoză), muncitorul nu speră să trăiască

decît 85 de ani. În secolul al XX-lea nu este ceva normal, și minierii sînt conștienți de aceasta.

Ca să înțeleagă atmosfera din minele boliviene trebuie să te întorci cu etiva ani în urmă. De la începutul secolului al XX-lea, minierii bolivieni erau exploatați de „regii staniului” — Patino, Armayo, Hoshchild — care au adunat averi fabuloase. Plătind minierilor — toți indieni — un salariu derizoriu, ei nu lăsașu nimic țării — nici staniul care îl exportau brut (Patino este proprietarul topitorilor Filiam Harvey din Liverpool), nici capitalurile, plasate în bănci străine, nu lăsașu Boliviei nici o sansă de dezvoltare — nici o școală, nici un spital, nici o sosea.

În 1952, minierii l-au ardat la putere pe Paz Estenssoro. Acesta a naționalizat minele și a acordat minierilor drepturi noi mai largi — dreptul de a purta arme, dreptul la grevă, dreptul de a contesta hotărîrile guvernului. Militarii care au preluat puterea în 1964 nu puteau decît să creeze un climat ostil.

Astăzi se înfruntă aici două forțe: Comibol (Corporatia Minieră a Boliviei), care administrează minele naționali-

zate, adică 70 la sută din exploatarea țării (în ochii minierilor ea reprezintă unealta unui guvern militar represiv), și sindicatele, bine organizate și înarmate. Între ele nu există nici o încercare de trative, ci o ostilitate care izbucnește cu orice prilej sub formă de greve și atentate. În fața armatei, minerul se simte

In țara cu cel mai bogat subsol din lume

păgubit de „privilegiile” sale. El are mai ales impresia că nimeni nu se interesează de soarta sa. Un miner cîștigă circa 10 pesos pe zi. Pentru opt ore de muncă, plus orele suplimentare, el are un salariu lunar de 500-600 pesos. Dar, pentru a avea acești 500 de pesos trebuie să muncești 14 ore pe zi în mijlocul emanațiilor de acid sulfuric și oxid de carbon.

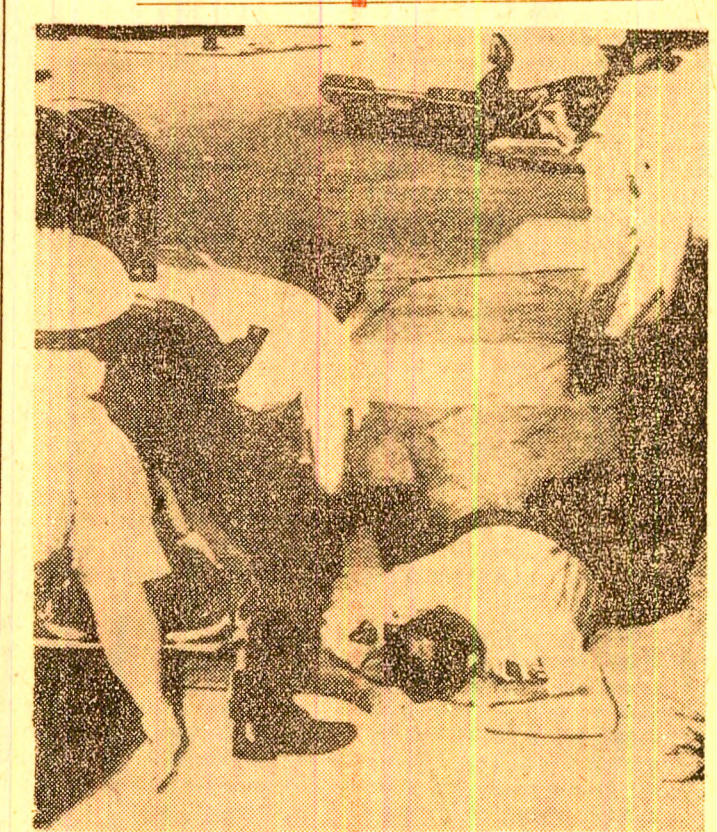
se află minele într-o stare atît de lamentabilă? De ce Bolivia, țara cu cel mai bogat subsol din lume, a rămas săracă și înapoiată în comparație cu alte țări latino-americane? Există trei motive: un guvern incapabil, o proastă administrare a minelor și un personal incompetent.

Conducătorii, temîndu-se întru-una de o lovitură de stat caută numai să se îmbogățească, în timp ce adevărații

unui și mai mare. Dar se preferă interzicerea orolor suplimentare și utilizarea unei părți a bratelor de muncă „în afara” minei, adică practic să nu facă nimic.

Incompetența personalului — dar mai ales lipsa totală de cadru — explică și falimentul acestor mine de staniu de pe urma cărora ar trebui să trăiască întreaga țară.

Ce se poate face în fața unei asemenea incoerențe? După ce ai petrecut patru luni în Bolivia devii destul de pesimist cu privire la viitorul țării. Deși subsolul Boliviei este într-adevăr cel mai bogat din lume, țara are unul din cele mai scăzute niveluri de trai din America Latină. Ea nu realizează nici un profit din minereul său, care reprezintă toți 90 la sută din export. Și acesta este, poate, lucrul cel mai grav: Bolivia exploatează, chiar și în pierdere, „metalul biestemat” pe care are „noro-cul” să-l posede și se mulțumește cu această monoproducție. Pentru a supraviețui, ea trebuie să vîndă și să suporte fluctuațiile cursurilor staniului. Și mai ales, ea nu are voie să uite că Statele Unite sînt principalul său client și... „prieten”.

S. U. A. — Marile orașe ale Statelor Unite sînt din nou teatru unor puternice incidente rasiale, în timpul cărora poliția intervine cu brutalitate. În fotografie: Imagine din timpul singerașelor cîocniri care au avut loc cu cîteva zile în urmă în orașul Cleveland, statul Ohio, în timpul cărora 11 persoane și-au pierdut viața.